

SDÍLENÍ Světem letí

Eva hledá někoho, kdo jí zadarmo pomůže opravit domek. Marcela věnuje oblečení a ohrádku pro děti, Olda nabízí zdarma kutilské práce. Všichni se potkali na internetovém portálu, který odráží nejnovější trend: sdílení věcí, času i energie.

TEXT DAGMAR ŠKOLOUDOVÁ

Sdílení není nic nového. Na co kupovat do rodinného domku dvě vrtačky, když se syn s tátou domluví, kdy bude kdo vrtat? To je úvaha naprosto logická, a sdílení ji rozšiřuje nejen na jeden rodinný domek, ale taky na sousedy, ulici i město. Ukažte mi chlapa, který vrtá od rána do večera, pokud to není jeho zaměstnání. Obvykle mu vrtačka leží v garáži a vytáhne ji až po úpěnlivých prosbách manželky, že už tu poličku fakt potřebuje...

V tom případě si ji ale může půjčit od souseda, stačí se jen domluvit. Stejným způsobem se můžou domluvit kutilové v celém městě, jen to chce systém, který bude fungovat zdarma nebo za minimální peníze. Tahle metoda se na západ od nás osvědčuje řadu let hlavně ve sdílení

aut. Maximální výkony v tomhle směru podává Německo. Celosvětově bylo loni zarezervováno více než osm a půl milionu cest sdíleným vozem a z toho víc než polovina právě v Německu. Navíc přes dva miliony jen v Berlíně, který je brán za světové hlavní město trendů.

KDE JE VOLNÉ AUTO?

Funguje to tak, že jste-li uživatel takového sdílení, váš telefon vám ukáže, kde stojí nejbližší volné auto. Vy si dojedete, kam potřebujete, a pak ho zase zaparkujete a dáte vědět ostatním. Zcela prostě.

Výrobci automobilů se nad tím nejdřív ušklíbali, pak se začali bát a teď už tenhle trend sami podporují a auta ke sdílení sami nabízejí. Všimli si totiž, o kolik procent méně automobilů prodávají a že hlavně

mladí lidé si je nechtějí kupovat, když je nepotřebují denně. Minimálně proto, aby se nemuseli starat o údržbu a drahé parkování.

První kroky ke sdílení aut jsme už dávno udělali i u nás. Brněnské družstvo Autonapůl funguje už deset let. Jeho cílem je „snížit dopad individuální dopravy na životní prostředí a umožnit levně využívat auto lidem, kteří by vlastní »neužili«“. Členy družstva jsou lidé, kteří kromě užívání aut věnují i čas k tomu, aby Autonapůl fungovalo. Přijímají ale i klienty, tedy ty, kdo si mohou auto bez členství jen půjčovat. Autonapůl má čtrnáct aut ve třech městech, družstvo dohlíží na to, aby každé bylo v pořádku, mělo povinnou výbavu a správné pneumatiky. Průměrný věk aut je tři roky, nejlevnější si můžete půjčit od 12 korun za hodinu a 3,90 korun za kilometr včetně paliva. Pokud o tom přemýšlíte, můžete si na jejich webových stránkách spočítat na kalkulačce, jestli se vám vyplatí auto sdílet, nebo kupovat.

Na principu sdílení ubytování se zase rozjel celosvětově úspěšný program airbnb.com. Nabízí levné bydlení na dovolenou, víkend i na delší dobu po celé planetě (zapojilo se do něj už 192 zemí). Máte byt, ale jedete na dva měsíce na chatu? Nic vám nebrání ho přihlásit a za přijatelný poplatek ho pronajmout. Zakladateli portálu byli studenti, kteří nabízeli na netu vyspání na nafukovací matraci se snídaní ve svém bytě za pár drobných. Zájemců bylo tolik, že jim došlo, jak obrovské možnosti se nabízejí. Po pravdě řečeno až tak obrovské, že některá města z toho mají těžkou hlavu. Třeba už zmiňovaný Berlín. Tam si hoteliéři rvou vlasy, že jim „sdíleči“ berou zisky, a asi tam dojde ke zdanění těchto služeb.

Dalším novým trendem ve sdílení jsou „food swaps“. To jsou akce lidí, kteří bydlí blízko sebe a na pravidelných setkáních si vyměňují jídlo. Podmínka je to, aby to jídlo sami uvařili nebo vypěstovali, a všechno se opravdu dává zadarmo.

1. červen je Světový den sdílení!

1. června je nejen Mezinárodní den dětí, ale také celosvětový svátek sdílení, zvaný **Global Sharing Day**. V loňském roce, kdy tématem bylo jídlo, se ho zúčastnilo přes 4 miliony lidí ze 192 měst z celého světa, kteří pořádali „sousedské hostiny“. V Česku se stala organizátorem skupina **Hearth.net** a témata budou široká: **workshopy zdarma, společné hostiny, akce, kde si lidé například navzájem opraví kola, bazárky pro dobrou věc nebo jen výměna oblečení, akce pro děti.** Pokud se chcete přidat, pište na **info@adato.cz**.

Libor Malý založil darovací server a říká: „Musíte cítit radost.“

TAŠKY I KAMARÁDKY

Především mladé dívky jsou u nás uživatelkami portálu votocvohoz.cz, který umožňuje darování nebo výměnu (či levný prodej) oblečení, které se jim nehodí nebo je už nudí. Mezi nejčastější uživatelky patří slečna pod přezdívkou Veronig, která má napačítáno přes 250 získaných věcí. „To svědčí o tom, jak krásné kousky je tu možné sehnat. Oblíbeným se pro mne ale stalo celé společenství uživatelek. Často přemýšlím o něčem, o čem bych si netroufla povídat s nikým jiným než s nejlepší kamarádkou.“

Místo k práci

Alena Lopatová: „Sdílím pracovní místo.“

V PRAŽSKÉM BABY OFFICE SI MOHOU RODIČE PRONAJMOUT PRACOVNÍ MÍSTO I SVĚRIT DĚTI MINIŠKOLCE.

■ Proč jste se rozhodla dělit o pracovní místo?

Mám tři děti a příležitosti k práci doma jen velmi málo. Většinou až večer, když děti usnou, ale to už nemám tolik chuti a energie na práci. Místo, kde mi pohlídají děti, a zároveň tam můžu pracovat, je naprosto ideální.

■ Jak jste se o té možnosti dozvěděla?

Poprvé právě až ve spojitosti s projektem Baby Office. Projekt si mě našel sám, pomocí reklamy na sociální síti. Chodím sem asi rok, většinou jednou týdně v pondělí, kdy

nemusím doprovázet nejstarší dceru na kroužky.

■ Co v „kanceláři“ děláte?

Pracuji na počítači: vyřizuji maily, vyhledávám kontakty pro podnikání, spravuji web. Někdy telefonuji s klienty. Výhodou je tady i nabídka kurzů, kde opět nemusím řešit hlídání dětí. Další super akcí je podnikatelský jarmark, kde je možné získat nové kontakty a zákazníky.

■ Jaké jsou tu pro vás další výhody?

Většinou mám ve školce všechny tři děti, protože je miluji, jsou nadšené z přístupu

učitele. Navíc nás dělí jen pár schodů, takže vím, že pokud bude nějaký problém, jsem nablízku. Díky Baby Office jsem získala nejen kontakty na lidi, kteří jsou užiteční mému podnikání, ale setkala jsem se i s lidmi, s nimiž se setkávám ve volném čase.

Klientkami Baby Office jsou v 99 procentech ženy, i když projekt cílí také na muže. „Jsou to zpravidla maminky, které mají svobodná povolání, třeba novinářky, a ženy, které hledají na rodičovské dovolené nové impulzy, chtějí začít podnikat nebo zvažují změnu zaměstnání,“ říká jedna ze zakladatelek projektu Hana Krejčí. „Chodí k nám i zaměstnankyně firem, kde umožňují home office, nebo podnikatelky,

kteří mají svůj byznys. Maminky zůstávají v práci nejčastěji půlden, převažují dopolední bloky od devíti do dvanácti. Obsazenost kolísá v závislosti na denní době i počasí. Vždy je potřeba rezervovat místo minimálně den dopředu. Místo se ale najde téměř vždy.“ To, jestli mámy u počítače pracují nebo si píšou na Facebooku, se samozřejmě nekontroluje, každý může dělat, co potřebuje, třeba si povídat. „Pro povídání slouží mimopracovní prostory i zahrada. Většinou se ale nejedná o bezúčelné povídání, maminky sdílejí zkušenosti s prací s malými dětmi, vyměňují si informace o tom, jak propagovat produkty na internetu, kde je jaký vzdělávací kurz, co se jim daří a nedaří a podobně.“

Maminky se mohou v Baby Office dělit o pracovní místo, ale taky se účastnit různých kurzů. Tenhle kurz rétoriky vedla Štěpánka Duchková.

A hle, ve fóru vidím stejné téma,“ píše na stránkách portálu.

A další slečna, fotografka Tarantule, dodává: „Některé starší oblečení, které se na první pohled může jevit jako nudné, je naopak oživením šatníku. Nejvíc mě baví, že si můžu vyhledat věci, které potřebuji a nemusím kvůli tomu do obchodu. Zrovna nedávno jsem si usmyslela, že potřebuju velkou černou tašku, tak jsem si zadala parametry do katalogu a mohla jsem si vybírat ze spousty tašek.“

NABÍZÍM ČAS

Něco úplně zdarma chtějí darovat nebo získat lidé, kteří se scházejí na webové adrese hearth.net. Hearth znamená anglicky krb a takové by to mělo být místo – hřejivé, domácí, útulné. Právě

tam najdete v úvodu zmíněnou Marcelu, co daruje oblečení, nebo Oldu, co má čas někomu pomoci zdarma v domácnosti. „Sdružení Amelie bude vděčné za jakékoli křížovky. Naši dobrovolníci je nosí pacientům na onkologická oddělení. Stačí vytrhané z časopisů, novin,“ zní třeba jeden z inzerátů. Najdete tady inzerát, který nabízí zdarma knihy, ale i celou chatu k rozebrání.

Zakladatelem a sponzorem serveru je Libor Malý, kterému se podařilo vydělat kapitál založením internetového portálu jobs.cz a prace.cz. Teď už ale podle svých slov chtěl vytvářet něco, co mu bude přinášet novou radost. „Já jsem poznal, že peníze nerovná se štěstí. Bohužel je tahle zkušenost nepřenositelná. Vysvětlíte dětem, že nemají pít nebo brát drogy, i ony si to musejí vyzkoušet samy. Ti, kdo jsou na začátku, si myslí, že štěstí přijde

s tučným bankovním kontem. Jenže teprve když ho máte narvané k prasknutí, řeknete si: štěstí, haló, kde jsi? Odmalička nás drilují pro výkon: když budeš úspěšný, vyděláš si peníze a pak budeš šťastný. Ale to je nesmysl,“ uvažuje o tom, proč vytváří internetové místo, kde se vzájemně mohou lidé obdarovávat bez peněz.

„Z toho, co děláte, musíte cítit radost v srdci, jinak to nemá smysl. Můžete darovat čas, třeba hlídat zadarmo děti, nebo služby, třeba někomu pomoci postavit ekologický dům. Můžete darovat věci, co už nepotřebujete, a samozřejmě peníze. Můžete třeba i jen půjčit sekačku na trávu, i to znamená sdílení,“ vysvětluje. Hearth.net je pro lidi, které už nebaví hromadění nebo je nebavilo nikdy. Buď mají tolik věcí, že je mohou rozdávat, nebo mohou rozdávat ještě vzácnější věc: lidskou blízkost. ■

Rodina

Michaela Svobodová: „Sdílíme rodiny pro studenty.“

HOSTITELSKÉ RODINY PŘIJÍMAJÍ PO CELÉM SVĚTĚ DO SVÝCH DOMOVŮ STUDENTY, A DOVOLUJÍ JIM TAK POZNAT SVOU ZEMI A JAZYK.

■ Jaká byla vaše hostitelská rodina?

Před čtyřmi lety, když mi bylo sedmnáct, jsem byla rok na Novém Zélandu, v městečku Waiuku. Moje tamní maminka byla Novozélandanka a tatínek Australan. Ať už jsme jezdili na výlety, navštěvovali příbuzné, nebo jen seděli u televize, užívala jsem si každou chvíli. S mamkou jsme si hodiny povídaly, s tátou jsme sdíleli smysl pro humor. Dodnes si píšeme a voláme a za pár měsíců se konečně po čtyřech letech znovu uvidíme, jedu je navštívit na Nový Zéland.

■ Co je na takové návštěvě pozitivní?

Já jsem si odnesla přátelství na celý život, hodně jsem dospěla, poznala, co chci v životě dělat. Na takovou zkušenost nejde zapomenout. Může se vám na konci programu zdát, že se mnoho nezměnilo, a vy už vůbec ne. Ale po letech se ohlédnete zpátky a s odstupem si uvědomíte, že to není pravda, jen se to třeba neprojevílo hned. Každý si procvičí komunikaci. Sdílíte domácnost s cizím

Hostitelské rodiče na Novém Zélandu si Michaela zamilovala

člověkem z jiného prostředí, který je zvyklý na jiné věci. A musíte se naučit společně fungovat. Ne vždy to jde bez konfliktů. Ale nakonec jsou to často ta nedorozumění, ze kterých si člověk odnese nejvíc, protože je najednou dokáže vyřešit efektivně a tak, aby nikomu neublížil.

■ Měli jste někoho ve vaší rodině?

U nás doma bohužel ne, především proto, že bychom pro něj neměli postel. Několikrát u nás ale studenti přespávali jednu noc a byly to velice příjemné večery. Dokonce

i moje česká mamka, která vůbec nemluví anglicky, se s nimi vždycky nějak dorozuměla. Když se o druhém chcete něco dozvědět, jazyková bariéra nemusí být problém.

Michaela je předsedkyní dobrovolnické skupiny Praha v obecně prospěšné společnosti AFS Mezikulturní programy. Do Česka přijíždí ročně přes 60 studentů z celého světa, aby poznali českou kulturu tím nejintenzivnějším způsobem. Proto společnost hledá

„Získala jsem přátele na celý život,“ říká

Martina pomáhá spojit cestující a volná auta

Více si přečtete na www.hearth.net, www.babyoffice.cz, www.votočvohoz.cz, www.autonapul.cz, www.jizdomat.cz, www.afs.cz

Jízda autem

Martina Čmielová: „Sdílíme místa ve vozech.“

INTERNETOVÝ JÍZDOMAT DÁVÁ DOHROMADY ŘIDIČE AUT A CESTUJÍCÍ, ABY SE CESTA VŠEM CO NEJLÉPE VYPLATILA.

■ Kdo s nápadem na Jízdomat přišel?

Na podzim roku 2010 student VŠE Jan Mittner, který postrádal přehledný web pro domlouvání spolujízdy, především na trase, kterou pravidelně jezdil, mezi Třebíčí a Prahou. Ačkoli v době vzniku nebyl Jízdomat.cz prvním portálem svého druhu u nás, stal se jedničkou. Uživatelé si totiž pro zvýšení důvěryhodnosti udělují slovní hodnocení a sbírají osobní historii. Díky propojení s Facebookem je taky možné zjistit, jestli máte s řidičem společné přátele.

■ Kolik s vámi jezdí lidí?

Teď máme přes 80 tisíc registrovaných uživatelů a každý rok počet roste o víc než sto procent. Naši rekordmani mezi řidiči i cestujícími ušetřili za dobu fungování na nákladech na pohonné hmoty desítky tisíc korun.

■ Kolik už jste všichni spolu najeli?

Přes 45 milionů kilometrů. Celkem už řidiči nabídli 265 tisíc jízd a cestující jim zaplatili celkem přes 18 milionů korun. Nejdelší spolujízda byla 6500 kilometrů, z Česka na sever Norska a zpět do Německa. Podobně dlouhá byla také jízda z Česka do Maroka a zpátky na sever Itálie.

■ Kdo je váš typický řidič a cestující?

54 procent je mužů, 46 procent žen. Typickým řidičem je člověk, který dojíždí pravidelně každý den či týden stále stejnou trasu do zaměstnání a nabídne volná místa z důvodu úspory peněz i kvůli tomu, že cestovat o samotě je nudné. Je to ale také řidič, který jede jednou začas na výlet do zahraničí. Cestující mohou také hledat alternativu k hromadným prostředkům, která je pohodlnější, rychlejší a levnější. Nebo jen chtějí vyrazit občas na výlet. ■

INZERCE

INTACT
svět jazyků

**MOJE NEJLEPŠÍ
INVESTICE**
Moje děti ovládají dva cizí jazyky

**KURZ ANGLIČTINY
PRO DĚTI A MLÁDEŽ
BOURNEMOUTH, ANGLIE
2 TÝDNY OD 32 530 Kč**

AKCE

INTACT jazykové kurzy v zahraničí

www.intact.cz

TEL:
800 555 700

**24LET
TRADICE**

**13
JAZYKŮ**

**40
ZEMÍ**

